

Concertgebouworkest.

Rachmaninoff.

Ondanks de tropische hitte, die er in het Gebouw Zaterdagavond heerschte, (heeft er iets aan de centrale verwarmingstoestellen gehaperd?) toch een tot aan het einde van het concert belangstellend en zeer warm gestemd publiek. Ook op Mengelberg scheen de ongewone temperatuur weinig invloed te hebben, al streek hij zich dan ook meer dan gewoonlijk door de zwierige lokken. 't Scheen integendeel haast alsof hij door de warmte nog meer werd aangevuurd. Overbodig te zeggen, dat aan Tschaikowsky's zesde (Pathétique) die wel tot zijn lievelingswerken schijnt te behooren, een meesterlijke vertolking te beurt viel. Van dit werk, dat zoo langzamerhand reeds gemeen goed begint te worden, bevatte het programma een vrij uitgebreide analyse met muziekvoorbeelden.

Het tweede klavierconcert van den Russischen componist **Rachmaninoff**, den solist van den avond, dat ons zoo goed als nieuw was, (vergis ik mij niet, dan werd het hier verleden jaar door Pugno gespeeld) werd echter met stilzwijgen voorbij gegaan. Zouden eenige korte mededeelingen over dit werkelijk toch niet zoo heel eenvoudige opus hier niet meer op haar plaats zijn geweest, dan de vijf bladzijden in het programma aan Tschaikowsky gewijd?

De componist zelf zat aan het klavier en interpreteerde zijn eigen werk met groote meesterschap. Een klavierspeler de tout premier ordre. 't Werk zelf is zeer nationaal getint, al valt niet te ontkennen, dat ook hier en daar niet-Russische invloeden zich bij de conceptie hebben doen gelden. Een melancholische stemming spreekt vooral uit het eerste gedeelte. De instrumentale begeleiding (van begeleiding in den gewonen zin van het woord kan hier eigenlijk bij dit geheel moderne concert niet meer worden gesproken) is zeer boeiend en kleurrijk. Nu en dan echt Russische losbarstingen van het orkest, waardoor de klavierpartij, ondanks de mokerslagen waarmee **Rachmaninoff** zijn instrument bewerkte, wel eens geheel in de verdrukking komt. Van bijzonder groote bekoring is het *lento*, dat ons teere stemmingen brengt, niet minder boeiend het *allegro scherzando*, vooral door zijn eigenaardigen rhytmus en de bijzondere effecten door de *pianissimo pizzicati* (met pauken en bekkens) bereikt. De indruk, dien **Rachmaninoff** maakte was zeer groot. De toejuichingen van het publiek namen het karakter eener ovatie aan, die het gevolg had, dat de groote pianist ons nog als toegift een zijner kleinere composities gaf (een *Prélude*).

Met Wagner's Meistersingervorspiel, dat in deze Russische omgeving wat vreemd

deed, werd de avond, al kwam zij, zooals elke *ouverture* past, aan het slot, glansrijk gesloten. J. 13

LETTERKUNDE.

Wereld-Bibliotheek-voordracht

In Diligentia werd gistermiddag een „Wereld-bibliotheek-voordracht” gehouden. Mevrouw Alida Tartaud—Klein droeg eerst het geheele eerste en gedeelte uit het derde, vierde en vijfde bedrijf van Multatuli's Vorstenschool voor en na een kleine pauze het eerste bedrijf uit Aleid. Op hoogst verdienstelijke wijze, gelijk trouwens te verwachten was, werden deze fragmenten voorgedragen. Het niet talrijke, doch dankbare publiek gaf herhaaldelijk door applaus van zijn instemming blijk. In de pauze werd namens een paar aanwezige dames aan mevr. Tartaud met een woord van waardering een bloemstuk aangeboden.

Twee leden van de tooneelclub van „Ons Huis” verleenden op zeer verdienstelijke wijze hun belanglooze medewerking.

Concertgebouw Orchestra.

Rachmaninoff.

Despite the tropical heat that prevailed in the Building on Saturday evening (did something malfunction in the central heating systems?), the audience remained interested and in a very warm mood until the end of the concert. The unusual temperature seemed to have little effect on Mengelberg, too, even though he ran his hand through his flowing locks more than usual. On the contrary, it almost seemed as if he was spurred on even more by the heat. Needless to say, Tchaikovsky's Sixth Symphony (Pathétique), which seems to be one of his favourite works, received a masterful performance. The program included a fairly extensive analysis with musical examples of this work, which is gradually beginning to become common knowledge.

The second Piano Concerto by the Russian composer Rachmaninoff, the soloist of the evening, which was practically new to us (if I am not mistaken, it was played here last year by Pugno), was, however, passed over in silence. Would a few brief remarks about this opus, which was really not all that simple, not more appropriate here than the five pages in the program devoted to Tchaikovsky? The composer himself sat at the piano and interpreted his own work with great mastery. A keyboard player of the very first order. The work itself is very national in character, although it cannot be denied that non-Russian influences also made themselves felt here and there during its conception. A melancholic mood emanates especially from the first movement. The instrumental accompaniment (one can actually no longer speak of accompaniment in the ordinary sense of the word in this entirely modern concerto) is very captivating and colourful. Now and then there are truly Russian outbursts from the orchestra, whereby the keyboard part, despite the sledgehammer blows with which Rachmaninoff worked his instrument, is sometimes completely overshadowed. Of particularly great charm is the *lento*, which brings us tender moods; no less captivating is the *allegro scherzando*, especially due to its peculiar rhythm and the special effects achieved by the *pianissimo pizzicati* (with timpani and cymbals). The impression Rachmaninoff made was immense. The audience's applause took on the character of an ovation, which resulted in the great pianist giving us one of his smaller compositions as an encore.

With Wagner's *Meistersinger* *vorspiel*, which is somewhat strange in this Russian setting, the evening came to a glorious close at the end, as befits every overture.

J.

[Translation: Google]